

Alueellinen vastuumuseo

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

Lausunto

D/5081/12.03.02.03/2026
5.10.2026

Kaakkois-Suomen Elinvoimakeskus

Viite: Lausuntopyyntö 21.9.2026

Asia: Nurmiojan sillan purkaminen, Kimonkyläntie, litti

Nurmiojan sillan purkamiselle litissä on pyydetty lausuntoa alueelliselta vastuumuseolta. Silta sijaitsee Kimonkyläntiellä, noin 25 km litin kirkonkylältä etelään. Silta on rakennettu tiehallinnon painorajoitettujen siltojen rekisterin mukaan vuonna 1905. Sillan painorajoitus viittaa siihen, että sen rakenteellisessa kunnossa tai kantavuudessa on havaittu tai ennustettu sellaisia tekijöitä, joiden vuoksi sillan käyttöä on tarpeen rajoittaa. Olemassa olevan kiviholvisillan tilalle on asianomaisen mukaan tarkoitus rakentaa teräsputkisilta, jonka reunoille alkuperäisen sillan kivet voidaan latoa. Nykyinen sillan purkamistarpeen syyksi todetaan lausuntopyynnössä painorajoitus ja sillan aiheuttamat haasteet elinkeinoelämälle.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu asiasta pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Asiakohdan hankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Nurmiojan silta sijaitsee Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöselvityksessä (MARY 2, 2024) maakunnallisesti arvokkaaksi määritellyllä Haapa-Kimolan maisema-alueella. Alueen maakunnallinen maisema-arvo on tunnistettu myös voimassa olevassa litin ajantasamaakuntakaavassa (2021) sekä vireillä olevassa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2060 merkinnällä ma/m (maakunnallisesti arvokas maisema-alue). Kaavamerkintä ohjaa alueen suunnittelua ja toimenpiteitä seuraavasti: *"Alueiden suunnittelussa on otettava huomioon maisema-alueen ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueiden erityispiirteitä tulee vaalia. Maakunnallisesti arvokkaiden alueiden suunnittelun yhteydessä on pyydetty lausunto ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaiselta."* MARY 2-selvityksessä Haapa-Kimolan kulttuurimaisemalle tyypillisiksi piirteiksi kuvaillaan savikotatasankoa halkovat pienet joet, kuten Taasianjoki, Supanoja ja Iso-oja, sekä jokia ylittävät kivisillat. Pelkoaukeat mutkittlevine ja risteävine teineen sekä 1900-luvun vaihteessa rakentuneet kylän rakennukset ovat merkittäviä maaseutukylän maisemakuvassa. Kimonkyläntie näkyy jo Kuninkaan kartastossa ja kylä on muodostunut tiestön mukaisesti.

MARY 2-selvitykseen ja maakuntakaavan tavoitteisiin viitaten museo toteaa, että vuonna 1905 rakennettu kiviholvisilta on osa Haapa-Kimolan kulttuurimaiseman erityispiirteitä. Painorajoitus siltarekisterissä viittaa siihen, että sillan kantavuus on nykyvaatimuksia alhaisempi, mutta ei osoita purkukuntoa. Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta sillan korjaus- ja säilyttämismahdollisuudet tulisi arvioida kattavasti suhteessa edellä mainittuihin kulttuuriympäristö ja -maisema-arvoihin. Purkaminen merkitsee maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen kuuluvan historiallisen rakenteen menettämistä pysyvästi. Näin ollen museo ei puolla Nurmiojan kiviholvisillan purkamista saatavilla olevien tietojen perusteella.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Esko Tikkala

rakennustutkija Paula Puura

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto

Lähteet:

Luettelo painorajoitetuista silloista 2015, Tiehallinto / Siltarekisteri, Väylävirasto. Saatavilla:
<https://vayla.fi/documents/25230764/0/Painorajoitetut+24092015.pdf/88fa0be4-c6ab-4646-b2fe-224c257e152c>

MAMA 2024-alueiden tarkastelu ja aluetietojen lisäykset museon osalta, Päijät-Hämeen
kulttuuriympäristöselvitys 2024, MARY 2. Saatavilla: https://paijat-hame.fi/wp-content/uploads/2025/09/MARY2_Maakunnalliset_maisema_alueet2024_MuseonTarkastelemat.pdf

Päijät-Hämeen maakuntakaava 2060 luonnos, 2025, Päijät-Hämeen liitto. Saatavilla: <https://paijat-hame.fi/wp-content/uploads/2025/09/Maakuntakaavakartta-luonnos-15092025.pdf>

litin epävirallinen ajantasamaakuntakartta 2021, Päijät-Hämeen liitto. Saatavilla: https://paijat-hame.fi/wp-content/uploads/2021/01/litti_ajantasamaka.pdf